

Walka z kryzysem

Analiza cyfr

Statystyki urzędowe stwierdzają z dumą fakt obniżania się cyfr bezrobocia, zaznaczając się już od paru tygodni. Rzeczywiście w ciągu pierwszej dekady b. m. ilość bezrobotnych zmalała na całym obszarze państwa o ponad 2.000 osób. Lecz nasuwają się pierwsze refleksje, czemuż w takim razie jeśli jest już poprawa, w Warszawie ilość bezrobotnych stale rośnie, obwód warszawski nie wykazuje najmniejszych zmian na lepsze?

Czy to już rozpoczęła się interwencja Rządu i ona to daje takie wyniki?

Pamiętamy dobrze, że w końcu lutego odbyła się w Prezydium Rady Ministrów konferencja prasowa, w czasie której przedstawiciele Rządu poinformowali prasę o upracowanym przez siebie „wielkim planie inwestycyjnym”. Już więcej nie będzie się mówić, że beczynnie staramy się przetrwać! Nie, wprowadzenie tego planu w życie, stanie się wyrazem zdecydowanej walki z kryzysem, ulży doli ludzi najbardziej poszkodowanych — bezrobotnych.

Kredyty przewidziane na ten cel wynoszą 320 milionów, co pozwoli na zatrudnienie 213 tys. ludzi.

Jak na początek wcale nieźle.

Nawiasem można dodać, że jak niejednokrotnie zaznaczaliśmy ogólna ilość 100 proc. bezrobotnych wynosi w Polsce ponad 1.000.000 osób, zatrudnienie więc na robotach subsydjowanych przez Rząd ponad 200 tys. stanowi złagodzenie bezrobocia zaledwie o 20 proc. Ale lepszy rydz, niż nic.

Nawet już i termin rozpoczęcia robót był przewidziany. 1 kwietnia miał być tym momentem zwrotnym, od którego miała się rozpocząć walka z bezrobociem.

*A tymczasem co przyniosło życie? Dobiegamy już połowy kwietnia, bezrobocie nieco zmalało, lecz jakież są tego przyczyny?

Na to pytanie znajdujemy jedną tylko odpowiedź: ożywienie sezonowe. W okręgu łódzkim bezrobocie maleje. Fabryki spóźnione w tym roku przygotowują się do sezonu letniego, zapasy magazynowanych towarów wyczerpały się, trzeba więc je na nowo uzupełnić. Lecz sezon minie i bezrobocie nadal wzrastać będzie.

To samo da się powiedzieć o zatrudnieniu w przemyśle hutniczym Śląska, gdzie wzrost jest również chwilowy. Ostatnio huty żelazne uzyskały dość znaczne zamówienia eksportowe, zwłaszcza dla Rosji Szw., czasowo więc pracują pełną parą. Zamówienia zostaną wkrótce wykonane, nowych chwilowo brak, nastąpią więc nowe redukcje.

Z powyższego widać, że „plan inwestycyjny” dotychczas jeszcze żadnej roli nie odgrywał.

Wczesna wiosna tegoroczna wyjątkowo sprzyjała wzmocnieniu rozpoczęciu robót ziemnych i drogowych robót inwestycyjnych. Czemu więc się zwleka?

Wies.

Ludzie bez pracy

i... bezrobotne kapitały

Z ogólnego obiegu banknotów Banku Francji, wynoszącego 88 miliardów, przypuszczalnie około 40 miliardów zostało stezanizowanych. To jest druga strona zagadnienia bezrobocia.

Nie tylko ludzie, lecz i kapitały pozostają — bez pracy. Olbrzymie ilości złota, nagromadzonego w bankach emisyjnych niektórych państw, to rezultat rozpaczliwej już niemal deflacji w innych państwach. Miliony bezrobotnych to rezultat deflacji.

Trzeba powiedzieć, że winę za ten stan rzeczy przypisać należy w znacznej mierze nierozważnej polityce kredytowej, która finansując wszelkie przedsięwzięcia, finansując na ogromną skalę konsumpcję i inwestycje, dostosowane swymi rozmiarami do sztucznego podniecenia popytu, musiała z natury rzeczy doprowadzić do obecnego przesilenia.

Wniosek stąd prosty. Aparat kredytowy w skali światowej nie zdał egzaminu, czego najlepszym dowodem niewypłacalność wielu państw, fałszywy podział złota, nowowybudowane fabryki, które dziś stoją pustką, miliony bezrobotnych.

Nie tylko polityka kredytowa przyczyniła się do tego stanu rzeczy. Także polityka handlowa państw wierzyielskich, uniemożliwiająca, drogą zamknięcia granic celnych, spłacanie w towarze długów, doprowadziła do absurdalnego nagromadzenia się złota w niektórych państwach.

Francja później od innych państw odczuła skutki przesilenia, gdyż doszły one do niej rekonescencją, jako następstwo kryzysu w innych państwach.

„Obozy pracy” wkrótce będą uruchomione

Fundusz Pracy wydał zarządzenie w sprawie otwarcia obozów ochotniczych dla młodzieży. Obozy te uruchomione zostaną w połowie bieżącego miesiąca w większych okręgach przemysłowych, jak również i na Kresach Wschodnich.

Ustalony został regulamin dla kandydatów do tych obozów. Wszyscy ochotnicy poddani będą badaniu lekarskiemu. Przed zakwalifikowaniem ich do bataljonów pracy, muszą oni odbyć próbę 10-dniową, poczem dopiero zostaną zaliczeni do obozów.

Ochotnikom w czasie pierwszych dwóch tygodni pobytu w ośrodkach pracy, przysługiwać będzie prawo powrotu do miejsca zamieszkania za zwrotem kosztów przejazdu. Poza 50 gr. wynagrodzeniem za każdy dzień przepracowany i 5 zł. wynagrodzeniem miesięcznym, składanym na książeczkę oszczędnościową, członkowie bataljonów pracy otrzymywać będą pełny wikt i umundurowanie. Kandydaci do bataljonów pracy zgłaszani będą przez organizacje młodzieży.

stwach. Dziś mówi się tam o życiu „pod stan”, jako przyczynie przesilenia. Francuzi za mało konsumują. Można jednak to twierdzenie rozszerzyć: Francja za mało konsumuje, gdyż ogranicza przywóz towarów z innych państw, żądając równocześnie spłaty długów.

W tej sytuacji państwa dłużnicze, pozbawione zapasów złota, chwytają się różnych środków. Jedne obniżają kurs waluty, inne znowu wstrzymują spłatę długów zagranicznych, jak Niemcy.

Oba te sposoby są naturalną reakcją na absurdalną politykę państw

Pierwsze renty dla robotników

Do końca marca rb. ubezpieczalnie społeczne na obszarze państwa przyznały zaopatrzenie inwalidzkie 2.026 robotnikom. Największa ilość przyznanych zaopatrzeń inwalidzkich przypada na Bielsko (283), Warszawę (260), Sosnowiec (255), Łódź (203).

W najbliższym czasie ubezpieczalnie przystąpić mają do przyznawania zaopatrzenia dla wdów i sierot po robotnikach. Do tych zaopatrzeń uprawniona jest rodzina pozostała po pobierającym już zaopatrzenie, bądź po ubezpieczonym w wieku 60 lat, posiadającym conajmniej 26 tygodni składek.

Sprawa cła w Ameryce Na żyto polskie

LONDYN, 11.4. (PAT). Z Waszyngtonu donoszą, że giełda zbożowa w Chicago domagała się od rządu podniesienia stawek celnych na przywożone z Polski żyto na tej zasadzie, że polska jakoby uprawia dumping żyta do Ameryki.

W odpowiedzi na to żądanie sekretarz skarbu, Morgenthau, oświadczył, iż dokładne badania wykazały, że niema żadnego dumpingu żyta z Polski i że wobec tego stawki celne nie ulegną zmianie.

Sekretarz rolnictwa Wallace wyraził również swą opinię, że przywóz żyta polskiego nie może w żadnym razie poważnie oddziaływać na stan produkcji zboża amerykańskiego.

Uwaga, bekoniarze! Możliwość strajku w Danji

LONDYN, 11.4. (PAT). Prasa donosi z Kopenhagi, że o ile rządowi duńskiemu nie uda się doprowadzić do zlikwidowania za targu, w bekoniarach i rzeźniach duńskich rozpocznie się w najbliższy piątek strajk, który obejmie 40.000 robotników.

Domagają się oni 40-godzinnego tygodnia pracy i podwyższenia płac ze względu na wzrost cen bekonów w Wielkiej Brytanii.

wierzyielskich, której skutki najlepiej odczuły St. Zjednoczone. Weźmiemy czy później pogodzą się one z myślą, że nie otrzymają wiele z tytułu długów wojennych.

Na tle trudności, wywołanych obecną sytuacją, rodzą się projekty

Dodatknie saldo bilansu handlowego W marcu — 147 milj., w I kwartale — 428 milj.

Bilans handlu zagranicznego Rzplitej Polskiej i W. M. Gdańska według tymczasowych obliczeń głównego Urzędu Statystycznego przedstawiał się w marcu r. b. jak następuje:

Przywóz 197.075 tonn, wartości 72.802 tys. zł. Wywóz 1.284.703 tonn, wartości 87.669 tys. zł. Saldo dodatnie w marcu wynosi więc 14.767 tys. zł.

Wywóz w I kwartale b. r. wyniósł 237.2 milj. zł., przywóz 194.5, saldo dodatnie 42.8 milj. (w I kwartale ub. roku 33.5 milj.).

W porównaniu do lutego r. b. zwiększył się wywóz o 18.657 tys. zł., przywóz zaś o 16.746 tys. złotych.

Zwiększył się wywóz następujących artykułów (w milj. zł.): węgla o 3,5, bali, desek, lat, opolów o 2,3, cynku i pyłu cynkowego o 1,9, jaj o 1,4, kłód, dłuży o 1,2, siarczanu amonu o 0,8, szyn kolejowych o 0,8, pszenicy o 0,7, papierówki o 0,5, forniów, dykt o 0,5, jęczmienia o

0,4, trzody chłwnej o 0,4, benzyny o 0,4, blachy żelaznej i stalowej o 0,4.

Zmniejszył się wywóz następujących artykułów (w milj. zł.): cukru o 0,9, skór futrzanych o 0,6, nasion buraków cukrowych o 0,4, bekonów o 0,4.

Zwiększył się przywóz następujących artykułów (w milj. zł.): tytoniu i wyrobów tytoniowych o 2,2, wełny owczej o 2,2, skór futrzanych o 2,0, bawełny i odpadków o 1,8, skór surowych o 1,6, orzechów o 1,4, pomarańczy i cytryn o 0,4, nawozów o 0,4, kauczuku surowego mytego o 0,4, żelastwa o 0,4.

Zmniejszył się przywóz następujących artykułów (w milj. zł.): wełny owczej czesanej o 1,0, śledzi świeżych solonych o 0,9, maszyn włókienniczych o 0,5.

W porównaniu z marcem r. ub. obroty handlu zagranicznego w marcu r. b. wykazują poprawę. Przed rokiem przedstawiały się one następująco (w milj. zł.): przywóz 59,0, wywóz 75,4, dod. saldo 16,4.

Nacjonalizacja srebra w Stanach Zjednoczonych

Swojego czasu Izba Reprezentantów Stanów Zjednoczonych przyjęła projekt ustawy Dies'a, przewidujący wywóz amerykańskich produktów rolniczych w zamian za srebro, które byłoby liczone po wyższym kursie. Rząd nie aprobował tego projektu, nie stawiał jednak większych przeszkód przeciw jego przyjęciu ze względów taktycznych. Jednak w następstwie projektu Dies'a uzupełniony został poprawką Thoma

masa, przewidującą nacjonalizację zapasu srebra monetarnego w Stanach Zjednoczonych oraz zakupy srebra w większej ilości po wyższych cenach, niż światowa, rzekomo w celu osiągnięcia zwykłej cen. Obecnie projekt ustawy Dies'a łącznie ze wspomnianą poprawką został przyjęty przez senacką Komisję Rolniczą. Zdaje się to wskazywać, że ustawa, wraz z poprawką, wzbudzającą poważne zastrzeżenia, zostanie przyjęta.

Projekt obniżki rent b. kombatanów

PARYŻ, 10. 4. — Na posiedzeniu Rady Ministrów premier Doumergue oświadczył, że b. kombatanom poczyniono następujące propozycje: 1) zmniejszenia rent o 3 proc., z wyjątkiem rent dla stuprocentowych inwalidów, 2) surowa rewizja rent, celem wykrycia osób, które nie posiadają kart kombatanów, 3) zmniejszenie o 20 proc. rent legii honorowej i medali wojсковych.

Centralny komitet kartelu urzędników i pracowników użyteczności publicznej uchwalił protest przeciwko dekretem oszczędnościowym rządu i we-

zwał wszystkich pracowników do udziału w demonstracjach i wiecach, które odbędą się 15 kwietnia. Pracownicy centrali telefonicznej w Paryżu przerwali, na znak protestu, pracę na 15 minut. Podobna manifestacja odbyła się też w Lille.

Pośrednictwo pracy dla marynarzy

Ministerstwo Opieki Społecznej przystąpiło do zorganizowania pośrednictwa pracy dla marynarzy w porcie gdyniskim. Z dniem 1 października r. b. utworzone zostanie specjalne biuro pośrednictwa pracy dla marynarzy.

W KILKU WIERSZACH

WŁOSI KUPILI „ALPINE MONTANE”?

„Sonn- und Montagsztg” dowiaduje się, że włoskie koła finansowe zamierzają nabyć portfel akcji austriackiego towarzystwa górniczego „Alpine Montane”. Większość akcji tego towarzystwa znajduje się dotychczas w rękach niemieckiego przemysłu ciężkiego. Od szeregu lat „Alpine Montane” nie wypłaca żadnej dywidendy.

Zapotrzebowanie Włoch wynosi prawie jeden milion tonn produktów ciężkiego przemysłu. Eksport Austrii do Włoch mógłby doznać znacznego rozszerzenia kosztem Francji, Niemiec, Belgii i Czechosłowacji.

ROBOTNICZY POLSCY NA LOTWIE

Łotewskie Ministerstwo Rolnictwa wydało zezwolenie na wjazd nowej partii robotników rolnych z Polski w liczbie 1500 osób.

WĘGIEL POLSKI DO PORTÓW ŚRÓDZIEMNOMORSKICH

W ostatnich czasach ożywił się znacznie wywóz polskiego węgla do portów morza Śródziemnego, co pozostaje w związku z dostawą węgla do Italji z tranzakcji kompensacyjnej za budowane dla Polski statki.

Z ładunkiem węgla do portów morza Śródziemnego opuściło w miesiącu marcu Gdynię ogółem 13 większych statków, a w tem 6 włoskich, które zabrały 44.881 tonn węgla i 700 tonn bunkru, 5 greckich, które zabrały 32.120 tonn węgla, 2285 tonn bunkru i 1100 tonn koksu, oraz dwa niemieckie, które zabrały 8365 tonn węgla, 275 tonn bunkru i 650 tonn koksu.

Wywieziony węgiel przeznaczony był do następujących krajów: 66667 tonn dla Italji, 11468 tonn do Oranu i 7240 tonn dla Grecji.

Sprawa

Cofniętych koncesyj

Najwyższy Trybunał Administracyjny przystępuje w nadchodzącym tygodniu do rozpatrzenia spraw o cofnięcie koncesyj alkoholowych. W N. T. A. zalega blisko 200 skarg kupeców na cofnięcie im tych koncesyj.

Dziś na giełdzie

Waluty: Dolar 5,27 i pół; frank francuski 34,98; frank szwajcarski 171,20; funt szterling 27,30; marka niemiecka 206,50; szyling austriacki 3,25; korona czeska 21,70.

Monety: Dolar złoty 9,00 i pół; rubel złoty 4,04 i pół.

Dewizy: Berlin 209,50; Belgja 123,93; Gdańsk 172,63; Holandia 358,40; Londyn 27,35; Nowy Jork 5,29; Nowy Jork (kabel) 5,29 i pół; Paryż 34,93 i pół; Praga 22,03; Sztokholm 140,95; Szwajcaria 171,43; Włochy 45,35; Oslo 137,30.

Papiery procentowe: 3 proc. Poż. Budowlana 43,75; 4 proc. Poż. Dolarowa 53,50; 4 proc. Poż. Inwestycyjna 108; 5 proc. Poż. Konwersyjna 61,40; 5 proc. Poż. Oklejowa 58; 6 proc. Poż. Dolarowa 72,75; 8 proc. Poż. Dillonska 85,50; 7 proc. Poż. Stabilizacyjna 57,87; 7 proc. Poż. Dolarowa Warszawy 63,25; 7 proc. Poż. Śląska 63,50; 4,5 proc. Listy Zast. Ziemskie 48,25; 8 proc. L. Z. T. K. m. Warszawy 53,50.

Akcje: Bank Polski 81; Lilpop 11,75; Starachowice 10,60; Warsz. Tow. Akc. Fabr. Cukru 17,90; Ostrowiec 21,50; Modrzewski 3,75; Haberbusch 37,75.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Warszawa, 10. 4. — Giełda zbożowa franco Warszawy za 100 kg. żyto jednolite 700 gl. 14,25—14,75; pszenica jedn. 743 gl. 20,25—20,75; pszenica zbierana 787 gl. 19,25—20,25; owies jednolity 468 gl. 12,50—13,00; owies zbierany 498 gl. 11,50—12,00; jęczmień przemiatowy 632 gl. 13,75—14,25; browary 634 gl. 15,00—16,00; groch polny z workiem 20,00—22,00; groch Wiktorja z work. 30,00—33,00; wyka 12,75—13,25; peluska 12,75—13,25; seradela podwójnie czyszczona 9,50—10,50; łubin niebieski 7,00—7,50; łubin złoty 9,00—9,50; rzepak zimowy 46,00—49,00; rzepak zimowy 49,00—51,00; letni 49,00—51,00; siemię lniane basis 90 proc. 47,00—50,00; konieczna czerwona surowa bez grubej kumianki 150,00—190,00; o czyst. 9 proc. 210,00—235,00; biała surowa 60,00—70,00; o czyst. 97 proc. 80,00—100,00; mak niebieski z work 42,00—47,00; ziemianniki fabryczne 3,75—4,00; ziemniaki jadalne 3,75—4,25; mąka pszenna luksusowa wymiał 45 procent. 34,00—38,00; mąka pszenna I gat. 65 proc. 30,00—34,00; I gat. 20 proc. po luksusowej 25,00—30,00; III gat. pośledni 17,00—23,00; mąka żytnia pyłtowa I gat. 55 proc. 24,00—25,00; I gat. 65 proc. 23,00—24,00; mąka żytnia siltkowa II gat. po 55 proc. 17,00—18,00; mąka żytnia razowa 95 proc. 18,00—19,00; mąka żytnia poślednia 12,00—13,00; otręby pszenne szale 12,00—12,50; pszenne średnie 11,00—11,50; żytnie 9,00—9,50; kuchen lniane 18,50—19,00; rzepakowe 12,75—13,25; kuchen słonecznikowe 42-44 proc. 13,25—13,75; kruta soja 17,50—18,00. Ogólny obrót 3.277 tonn w tem żyta 1706 tonn. Uspokojenie spekulantów.

Irena Pannenkowa

W i e z y

P o w i e ś ć

Krysia stała w otwartem naosćciez oknie swojego pokoju.

Sady kwitły.

Czerśnieje, jabłonie i grusze były jakgdyby owinięte w zasłony z delikatnej, białej i różowej iluzji. Wyglądały, jak ucieśnienie wczesnej wiosny, jak ciche krótkie sen o szczęściu. Serce rwało się ku nim w porwie radosnym i zarazem obciążonym pewną melancholją. Czulo się podświadomie, że ten żywy czar szybko rozwieje się w oczach, — białe i różowe, jak ze mgły porannej utkane, płatki opadną i ustąpią owocom, które na ich miejscu, ich kosztem rosną i dojrzewają poczną skolei...

Ale teraz jeszcze trwa. Jeszcze serce pełne było tych złudzeń kwietnych i pięknych, — zdawałoby się, bezużytecznie, beczelowo, dla samego piękna tylko pięknych, jak chwila, która mija.

W tej godzinie popołudniowej i niedalekiej już zachodu słońca otwarło się naosćciez wiele okien i serce... Na te ogrody płynęło wiele spojrzeń zadumanych i tęsknych.

Po skończonej pracy dziennej teraz Lwów senty-

65)

talny, Lwów nastrojowy, Lwów, najbardziej ze wszystkich miast polskich rozśpiewany i muzykalny, budził się do życia i — do miłości.

Z jakiegoś okna w pobliżu Krysi popłynął ku sadowi rozkwieconym śpiew jakiegoś rozmarzonego tenora:

Czarowna cicha noc majowa,
Przesycona wonią bzu...
O pójdz, o pójdz, pójdz w me ramiona
Ja pieśnią budzę, budzę cię ze snu...

— Zawczesnie... Ani to noc jeszcze, ani majowa —

przewinęła się w myśli Krysi mechaniczna refleksja. Może i w otoczeniu śpiewaka nastąpiła podobna reakcja, bo pieśń „majowa” się urwała... Po chwili rozległa się inna, w rytmie raczej bohaterskim, i w tonie epickim:

Przez dziewięć gór, przez dziewięć rzek
Do ciebie dążę, jasna...
...Już długi czas, już nadto długi czas
Cela cię więzi ciasna...

Śpiew ucił.

Kto to śpiewał? Czy był sam? Spewnością nie... Dla kogokolwiek śpiewał, pieśń wybiegała daleko poza pomyslane granice, budziła różne nieznane echa w różnych nieznanych sercach.

Krysię raz jeszcze uderzyła przeżyta już kiedyś myśl o tajemniczym związku spraw ludzkich i zdarzeń.

Gesty i słowa człowieka nie tylko są mniej lub więcej nieodwołalne, ale też nie mogą w mniejszym lub więk-

Mydło Bebe Hofmana-idealne dla dzieci i dorosłych

(C. d. n.).